

Datum: 11.08.2020

Medij: Politika

Rubrika: Kultura

Autori: Đuro Đukić

Teme: prevodi književnih dela na mađarski jezik i sa mađarskog

Napomena:

Površina: 538

Naslov: Politika prolazi kultura opstaje

Strana: 11

Политика пролази култура опстаје

У Новом Милошеву, у сеоском дворишту развило се културно средиште чије су се активности рашириле на разне стране света

Књижевник Радован Влаховић основао је Банатски културни центар. Пре петнаест година у селу Ново Милошево, у општини Нови Бечеј, с банатске стране реке Тисе. БКЦ је данас место које се у јавности афирмисало као институција која из дана у дан привлачи све већу пажњу. Радован каже да је реч о пројекту који је покренуо са својом породицом у свом дворишту као „креативну индустрију“ која се бави уметничким стваралаштвом, продукцијом и различитим видовима деловања у култури. Они сада имају развијену издавачку продукцију, редовно излажу на сајмовима књига, организују укупно шест традиционалних манифестација и фестивала годишње нудећи својим радом јединствени концепт културолошког деловања.

Радован Влаховић

Перо Зубац је једном приликом на књижевној вечери причао како се школовао у Зрењанину и да је добро упознао овај део Србије.

– Знам какав је био онда и видим колико је ороноу и колико су села опустела данас. Фабрике су се урушиле и све се у Банату урушило. Захвалан сам Радовану што га подиже. Оно што је у прошлости била у Југославији и свету зрењанинска привреда, сада је то Банатски културни центар из Новог Милошева – рекао је песник.

Радован напомиње да су свему претходили други облици деловања па је тако 1985. основао *Позориште у природи* у Крушедолу, *Културно дво-*

ришће 1986. године у Новом Милошеву. Те године је у дворишту Радованова супруга Силвија на забату куће осликала мурал, а гости културног дворишта били су еминенти уметници и песници. Временом су се родитељима у културној делатности прикључили кћерка Сенка и син Никола, све до данас кад њихова издавачка продукција броји готово петсто књига. Деведесетих, Влаховић је основао и *Нови зенић* где су му узор била браћа Мицић, оснивачи Зенитизма, јединог аутентичног српског књижевног права, који је признат у свету.

– Они су желели да нашу културу афирмишу у Европи, моја идеја је да такође наше класике тамо пласирам тако што ће БКЦ да их преводи на стране језике. Целокупно дело Бранка Миљковића преведено је на немачки. Затим

ри, био слуга и *најоличар* манастира Крушедол.

– Тамо сам научио да постим, мислим и будем стрпљив – казује он.

У импозантној издавачкој продукцији БКЦ објавио педесетак књига годишње. Рукописи за објављивање у редакцију стижу од аутора из наше и других земаља, на српском и страним језицима, подстичу савремене поезију и прозу, преводилаштво са српског и на српски, негују историографију Баната, науку и уметност, очување културног наслеђа, дају простор младим ауторима за њихове прве књиге, негују завичајно стваралаштво. Министарство културе Србије излаже издања БКЦ-а на страним језицима на сајмовима у Франкфурту и Лајпцигу.

Новомилошевачки културњаци су организовали више од осам стотина различитих програма. Од изложби слика у парковима где је свако дрво „добило“ једну слику и перформанса по двориштима у осамдесетим годинама прошлог века, до међународног Фестивала илустрације књиге и Европског фејсбук песничког фестивала у овом веку.

Радован је утемељио и данас организује Дане Теодора Павловића (1804–1854) који је обележио једно време српске културе. Рођен и сахрањен у Новом Милошеву, он је био први секретар Матице српске, њен обновитељ након забране рада, оснивач прве галерије и музејске збирке у Срба, уредник *Лейбица*, издавач и уредник више српских листова и новина.

БКЦ посебно негује едицију у којој објављује историографске студије о богатој прошлости Баната, у којој се посебно истиче капитално трокњижје *Срби у Банату*. Важно је поменути и једанаест књига о српским добровољцима у Великом рату аутора историчара др Милана Мицића. Радован је за заслуге у афирмацији СПЦ добио пет грамата од четири владике. Годишња пева у црквеном хору, што је породична традиција јер је ту наступио и његов отац.

– Политика пролази, култура опстаје – наглашава Радован и додаје да границе не сметају култури. Каже да је она изузетна прилика да се повежу простори где живе различити народи али и где год живе Срби. Промовишући нашу културу прошао је разне крајеве у Западној Европи, представљао своја издања у Немачкој, Швајцарској, Словачкој, Румунији, Мађарској, Бугарској, боравио у Словенији, у Хрватској. Гостовао је неколико пута у Републици Српској, учествовао на књижевним вечерима у манастиру Дечани и на Богословији у Призрену. **Ђуро Ђукић**

антологија *Og A go III: осам векова српске поезије* Јохана Лавундија, која садржи песме 160 српских песника, од Светог Саве до данас, упоредо на српском и немачком језику. На немачки су преводени и Дис, Црњански, Ненадић, Влаховић, Радуловић, Латиновић. На француски су преведени Његош, Дис, Јакшић. Бројни су и преводи на румунски, мађарски, словачки, енглески, руски. Да бисмо се више зближили, наше смо писце преводили на језике народа који овде с нама живе – вели Радован који је и сам много писао.

У свом животопису он не заобилази ни активности у младости па каже да је три године живео на Фрушкој го-

Фото лична архива

